

KAPITOLA DESÁTÁ

Uctívání Baala

Generální konference 1889 a plány na konsolidaci

Pro Tajemství Bible přeložil Ladislav Hodač a kolektiv

Táborová setkání v roce 1889 měla na životy účastníků značný vliv. Poselství, které přednesli Jones a Waggoner, bylo požehnáním pro mnoho lidí. Ellen Whiteová v kázáních a dopisech naznačovala, že na Boží lid přišlo velké světlo a je čas, aby "povstal a zazářil", neboť země má být osvěcena Kristovou slávou. Přibližně v této době se F. H. Westphal vrátil do svého domova ve Wisconsinu a "oznámil církvi, že začal pozdní déšť". 1 F. H. Westphal L. E. Froomovi, 28. dubna 1930; v *Movement of Destiny*, str. 262.

S blížícím se termínem Generální konference Ellen Whiteová doufala, že došlo ke změně a že se bude výrazně lišit od konference v Minneapolis. Konference začala 18. října v Battle Creeku a trvala až do 11. listopadu. Když Ellen Whiteová na začátku konference uvažovala o účelu shromáždění, velmi si přála, aby sobota "pro naše nitro byla nejvzácnějším dnem". Uvědomovala si, že žijí "uprostřed nebezpečí posledních dnů", a vnímala, že Bůh "nebude schvalovat sektářství nebo zákonické náboženství, které je tak rozšířené i mezi lidmi vyznávajícími, že věří přítomné pravdě. Kristus a jeho spravedlnost jsou naší jedinou nadějí." Mnozí na shromážděních o prvním víkendu vydávali "svědectví o požehnáních, kterých se jim dostalo během uplynulého roku, o požehnaném světle, které obdrželi a které opatrovali, což bylo ospravedlnění skrze víru". To vedlo Ellen Whiteovou k prohlášení, že "Duch Páně byl uprostřed nás". 2 Ellen G. White, Rukopis 22, "Diary," říjen 1889; v *1888 Materials*, s. 453, 454, 461.

V průběhu shromáždění obdržela Ellen Whiteová sílu vydat všem shromážděným jasné svědectví. Když prosila Boha, aby "obdařil bratry ve službě mocí z výsosti, aby nesli slavnostní poselství do všech částí světa", byl na ni vdechnut "Duch svatý". Lidé vydali mnoho dalších svědectví týkajících se zkušeností z minulého roku. Všichni ti, kdo se o ně podělili, vnímali, že jejich zkušenosti byly "duchovnějšiho rázu, než jaké měli kdykoliv předtím od přijetí pravdy. Světlo ospravedlnění skrze víru a to, že Kristova spravedlnost se musí stát naší spravedlností, jinak bychom nemohli dodržovat Boží zákon, je svědectvím všech, kteří o tom mluví, a ovocem je pokoj, odvaha, radost a harmonie". 3 *Tamtéž*, str. 461.

V neděli 27. října v osm hodin ráno se Ellen Whiteová zúčastnila shromáždění, kde "starší Jones předložil biblické důkazy o ospravedlnění z víry". Poté Ellen Whiteová promluvila k lidem o "příchodu ke světlu a chození ve světle, aby na ně nepřišla tma." Ne všichni přijali světlo, a proto je varovala:

Ti, kteří budou pomlouvat biblické téma ospravedlnění z víry, ohrazovat se proti němu, zpochybňovat jej a vznášet proti němu námitky, nevědí, o čem mluví. Nevědí, že se stavějí do role tělesa temnoty, které brání jasným paprskům světla, jež Bůh určil, aby pronikly k Jeho lidu. Ony paprsky přijdou; poselství třetího anděla má vyjít s mocí a naplnit zemi svou slávou. A co je člověk, aby pracoval proti Bohu? Může si zvolit temnotu, může milovat temnotu a zůstat zahalen temnotou; ale poselství zní jít vpřed v síle, i když někteří s ním odmítají postupovat. 4 *Tamtéž*, str. 463.

Druhý den ráno Ellen Whiteová mluvila "velmi jasně o některých lidech, kteří se shromáždění účastnili, ale nedali najevo, že by byli účastníky Ducha svatého a Boží moci ve shromáždění. Zdálo se, že nerozeznávají, kde Bůh působí". Apelovala na ty, kteří "po dobu jednoho roku pracovali výrazným způsobem v opozici vůči Bohu" proti "zvláštnímu, výraznému světlu". Varovala, že "temnota každého jednotlivce [bude] úměrná jeho nevěře a jeho odporu a pohrdání světlem, které

Bůh ve své milosti posílá". Později toho dne ráno se Ellen Whiteová zúčastnila shromáždění, které vedl starší Jones:

Přítomno bylo velké množství lidí a on přednesl téma ospravedlnění z víry jasným a zřetelným způsobem, v tak výrazné jednoduchosti, že nikdo nemusí být v temnotě, pokud v sobě nemá rozhodné srdce nevíry, které by se bránilo působení Božího Ducha. Mnohé to nasýtilo a jiní jako by žasli, jako kdyby nevěděli, co ospravedlnění z víry skutečně znamená. Linie pravdy byly zřetelné a s jistotou vyloženy. Byla jsem ráda, že jsem toto svědectví slyšela. Vydala jsem svědectví, že to, co jsem slyšela, je pravda, a že lidé, kteří budou chodit v daném světle, budou na straně Pána. 5 Tamtéž, str. 465.

Následujícího rána Ellen Whiteová sepsala zkušenosti z dosavadních shromáždění. Vyjádřila velkou radost z toho, že poselství "přijímají" lidé, kteří ho ještě neslyšeli. Žili však ve zlověstné době:

Prožíváme vynikající setkání. Duch přítomný na setkání v Minneapolis tu není. Vše se pohybuje v harmonii. Je tu velká účast delegátů. Naše shromáždění v pět hodin ráno jsou hojně navštěvovaná a setkání jsou dobrá. Všechna svědectví, kterým jsem naslouchala, měla povznášející charakter. Říkají, že uplynulý rok byl nejlepší v jejich životě; světlo zářící z Božího slova bylo jasné a zřetelné – ospravedlnění z víry, Kristus naše spravedlnost. Zkušenosti byly velmi zajímavé. ...

V osm hodin bratr Jones mluvil o ospravedlnění z víry a lidé projevují velký zájem. Dochází k růstu ve víře a v poznání našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista. Je dost těch, kteří dosud neměli příležitost o tomto tématu slyšet, ale přijímají ho a sytí se velkými soustami z Pánova stolu. Všeobecným svědectvím těch, kteří promluvili, je, že toto poselství světla a pravdy, které přišlo k našemu lidu, je právě tou pravdou pro tuto dobu a kamkoli do sborů přijdou, určitě přijde světlo, úleva a Boží požehnání. ...

Nové a překvapivé nároky satana prostřednictvím jeho zástupců můžeme očekávat kdykoli. Neměl by Boží lid bdít, neměl by být silný v síle Mocného? Moudrý v Boží moudrosti? V Boží vládě nastala krize, v níž je třeba učinit něco velkého a rozhodného. Již se nebude nic dále odkládat. Boží hněv již nebude více zadržován. Stačí, aby spravedlnost řekla slovo a v okamžiku nastane zmatek. ...

Kéž by na pracovníky sestoupil křest Duchem svatým, aby mohli v každé své činnosti představovat Ježíše Krista. 6 Ellen G. White, Rukopis 10, "The Excellence of Christ" (Kristova znamenitost), říjen 1889; v 1888 Materials, s. 447-448.

Téhož dne ráno poslala Ellen Whiteová dopis Mary Whiteové, v němž vyjádřila stejné pocity. Sdělila jí, že "mají dobrá shromáždění. Zdá se, že nedochází k žádným neshodám." Psala o svědectvích, o něž se podělili kazatelé, kteří byli požehnáni "světlem, které k nim přišlo v Minneapolis a během uplynulého roku" a poznamenala, že "jejich práci během uplynulého roku provázal úspěch jako nikdy předtím". Ellen Whiteová sdělila Mary, že "dosud není slyšet jediný hlas odporu. Zdá se, že převládá jednota." Dodala však, že "zároveň existuje řada těch, kteří si zřejmě stojí za tím, za čím si stáli v Minneapolis. Ach, kéž by Bůh mocně působil na svůj lid, rozptýlil mraky temnoty a vpustil dovnitř paprsky slunečního světla své slávy." 7* Ellen G. Whiteová Mary Whiteové, Dopis 76, 29. října 1889; v 1888 Materials, str. 450. Přestože na ranních shromážděních byla vylita velká požehnání, "právě ti, kteří nejvíce potřebují vliv těchto shromáždění, se jich neúčastnili". Opozice byla stále silná. 8 Ellen G. White, Rukopis 18, [1888], "Address in Regard to the Sunday Movement" (Projev v souvislosti s nedělním hnutím), prosinec 1889; v 1888 Materials, str. 512.

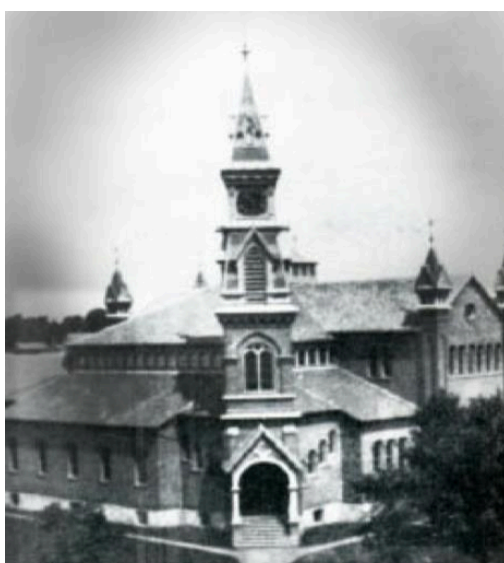
Jedním z lidí majících stále stejné postoje, jako v Minneapolis, byl Uriáš Smith. Ve vydání *Daily Bulletin* z 29. října bylo otištěno jeho sobotní kázání, v němž se zabýval "historií a budoucím dílem

adventistů sedmého dne". Zmínil se o tom, že v počátcích díla "naši kazatelé vyšli se dvěma velkými zbraněmi poselství – Božími příkázáními a Ježíšovou vírou. Kázali tak, aby způsobili důkladnou a trvalou reformu života". Smith do toho zapletl Jonese a Waggonera, když uvedl, že adventisté "nepřijali metody moderních [protestantských] obrozenců tím, že by svým posluchačům dali pouze ochutnat med a spatřit duhu, a přitom vpletli do svého díla několik záblesků ze Sinaje, aby probudili svědomí a sňali šupiny ze slepých očí." Je zřejmé, že Uriáš Smith nedbal rady Ellen Whiteové, kterou mu dala předchozí léto. **9** Uriah Smith, "History and Future Work of Seventh-day Adventists" (Historie a budoucí dílo adventistů sedmého dne), *General Conference Daily Bulletin*, 29. října 1889, str. 104. Viz také kapitola 9, poznámka 26.

Náboženská svoboda.

Ellen Whiteovou velmi zajímala i další témata Generální konference v roce 1889, včetně nedělní legislativy ve Spojených státech a úsilí církve o náboženskou svobodu. O tři roky dříve začala v reakci na stále sílící agitaci za nedělní legislativu církev vydávat časopis *American Sentinel*, jehož redaktorem byl J. H. Waggoner. V roce 1887 převzali funkci spoluredaktorů A. T. Jones a E. J. Waggoner. Generální konference také jmenovala výbor pro náboženskou svobodu, jehož předsedou byl A. T. Jones. Účelem tohoto výboru bylo více zviditelnit problematiku náboženské svobody prostřednictvím tiskových zpráv, veřejných vystoupení a šíření petic proti návrhům na nedělní legislativu. Výbor také povzbuzoval členy církve, aby se aktivně zapojili do věci náboženské svobody, a poskytoval právní pomoc adventistům sedmého dne obviněným z práce v neděli. **10*** Viz např.: Eric Syme, *A History of SDA Church-State Relations*, s. 34-35.

Na Generální konferenci v Minneapolis v roce 1888 a v prosinci následujícího roku v Tabernacle v Battle Creek přednášel A. T. Jones o náboženské svobodě a obě série jeho přednášek se velmi rozšířily. Krátce poté Jones vystoupil před senátním výborem pro vzdělávání a práci a promluvil proti Blairovu návrhu zákona o neděli. Dne 22. února 1889 Jones opět předstoupil před senátní výbor, tentokrát aby svědčil proti Blairovu návrhu dodatku k ústavě, který měl pokřesťanštit systém národního veřejného školství. Naštěstí pro adventisty sedmého dne i pro celý národ oba Blairovy zákony do uplynutí padesátého funkčního období kongresu nebyly schváleny. **11*** Viz: W. A. Blakely, *American State Papers Bearing on Sunday Legislation* (1911), str. 366.

BATTLE CREEK TABERNACLE

Díky Jonesovi, který byl aktivně v centru dění petiční kampaně, se do října 1889 podařilo získat téměř 500 000 podpisů, které požadovaly, aby Kongres "nepřijímal žádné zákony týkající se

dodržování soboty, dne Páně nebo jakéhokoli jiného náboženského či církevního zřízení." Jones viděl v petiční akci víc než jen snahu porazit nedělní legislativu, chtěl "šířit poselství třetího anděla a varovat všechny před vytvářením obrazu šelmy", protože "tím, že ostatním vysvětlují předmět petice, je ve skutečnosti vlastně seznamují s poselstvím třetího anděla". **12** "Petitions to Congress, Etc." *General Conference Daily Bulletin*, 18. října 1889, str. 7; A. T. Jones, "Circulate the Petitions," *Review and Herald*, 19. března 1889, str. 184.

Přestože byl Jones patrně neaktivnějším adventistickým duchovním v oblasti náboženské svobody, někteří jeho horlivost neocenili. V červenci 1889 byl Výbor pro náboženskou svobodu v Battle Creek Tabernacle reorganizován a rozšířen na 110 členů a přejmenován na Národní sdružení pro náboženskou svobodu (NRLA). A. T. Jonese nahradil ve funkci prezidenta kapitán Eldridge: on i viceprezident Dan Jones byli silnými odpůrci Jonese a Waggonera. Jones a Waggoner byli zařazeni do redakčního výboru NRLA.

Na Generální konferenci v roce 1889 Národní sdružení pro náboženskou svobodu (NRLA) pod Eldridgeovým vedením **vytvořilo a přijalo** své stanovy, kde byly některé body podobné usnesením, které v Minneapolis v roce 1888 neprošly. Dva body těchto stanov zněly: "Jménem této Společnosti nesmí být vydávána ani rozšiřována žádná literatura žádným z jejích funkcionářů nebo členů, dokud ji neschválí výkonný výbor Společnosti. ... Než je tajemník rozešle, podléhají veškeré materiály určené k publikování v novinách kontrole a schválení předsedou a většinou členů redakčního výboru s tím, že pokud redakční výbor není usnášeníschopný, mohou předseda a první místopředseda jednat jako členové redakčního výboru." **13** "National Religious Liberty Association," *General Conference Daily Bulletin*, 5. listopadu 1889, str. 148.

Výkonný výbor NRLA se zabýval také otázkami týkajícími se nedělní legislativy, například co dělat ve prospěch lidí zachovávajících sobotu v jižních státech, kteří byli pronásledováni kvůli práci v neděli. Někteří z bratří si "přáli, aby Generální konference přijala usnesení, které by doporučilo našim sobotu zachovávajícím bratrům, kteří jsou vystaveni vězení a pokutám, aby se zdrželi práce" v neděli. Toto usnesení nebylo přijato, přestože někteří prosazovali jeho okamžité přijetí. **14** Ellen G. White, Rukopis 6, "Issues at the General Conference of 1889," (Záležitosti na Generální konferenci v roce 1889), 4. listopadu 1889; v *1888 Materials*, str. 471.

Odpověď Ellen Whiteové.

4. listopadu Ellen Whiteová odpověděla delegátům, kteří "zřejmě toužili po tom, aby bylo přijato nějaké usnesení". Bez vytáček jim řekla, že "taková usnesení by se této konferenci neměla předkládat a nemělo by se vyžadovat jejich přijetí". Připomněla jim, že pokud se uředníci shromáždili na deset dní a horlivě se modlili za seslání Ducha svatého, potřebovali by "dvacet" dní, než by se odvážili "v této věci sepsat pro lid rozhodnutí. Tyto otázky by vyřešilo mnoho upřímných modliteb a seslání Ducha svatého". Ellen Whiteová varovala, že vždy existovalo "nebezpečí, že dojde k extrémům". Kdyby bylo rozhodnuto, "že náš lid v neděli nebude pracovat", bratři v jižních státech by se "zdánlivě přizpůsobili nedělnímu zákonu" a "ze strany lidí tvrdících, že dodržují sobotu" by došlo ke "klanění se falešnému bohu či modle. Docházelo by k ústupkům od zásad, až by bylo vše ztraceno". Kdyby adventisté odpočívali "první den týdne, aby se vyhnuli zatýkání," uvažovala Ellen Whiteová, "ukázali bychom tím, že stojíme ve správném vztahu ke svatému Božímu zákonu?" **15***

Pokud by došlo k přijetí usnesení, viděla Ellen Whiteová nebezpečí na obou stranách. Varovala bratry, aby se "před lidmi nestavěli na místo Boha. Takového jednání už bylo v minulosti dost. Dovolte, aby na lidských myslích pracoval Bůh. ... Nechte nějakou na práci na Bohu. ... Nesnímejte z Božího lidu břemena, která by je Bůh chtěl nechat nést. ... Na žádnou skupinu lidí nenakládejte

břemena, od kterých by je chtěl osvobodit." Řekla jim, aby nedovolili "nikomu, aby se pyšně chlubil tím, že buď někomu přikazuje, nebo příkladem ukazuje, že se vzpírá zákonům země. Nevytvářejte žádná usnesení o tom, co člověk v různých státech smí nebo nesmí dělat". Lidé si sice musí dávat pozor, aby se nesklonili před falešnou sobotou, "neměli by však zavdávat příčinu k tomu, aby nás naši nepřátelé obviňovali z bezzákonnosti. ... Neměli bychom mít radost z toho, že dráždíme své neděli ctící sousedy tím, že se jim budeme snažit záměrně ukazovat, že v tento den pracujeme, abychom tím projevili svoji nezávislost." 16 Ellen G. White, Rukopis 6, 4. listopadu 1889; v *1888 Materials*, s. 485-486, 480, 493.

Ellen Whiteová sice naléhala na bratry, aby nepřijímali usnesení týkající se povinností světitelů soboty vůči nedělním zákonům, zároveň však vyzývala, že "je čas, aby Boží lid pracoval jako nikdy předtím". V projevu k účastníkům Generální konference prohlásila, že "je mnoho těch, kteří jsou v klidu, jako by spali". Navzdory tomu, že chápou prorocství týkající se "vynucování zachování neděle", "sedí v klidném očekávání této události a utěšují se myšlenkou, že Bůh svůj lid v den soužení ochrání". Bůh nás však neochrání, pokud nevyvineme žádné úsilí k vykonání díla, které nám dal na starost". Světu mělo být předáno poselství:

Měli bychom pilně studovat Boží slovo a s vírou se modlit, aby Bůh zadržel mocnosti temnoty, protože poselství se zatím dostalo jen k několika málo lidem a svět má přitom být osvěcen Jeho slávou. Přítomná pravda – Boží přikázání a Ježíšova víra – ještě nezazněla tak, jak by měla. ...

Zatímco jste se nechávali odvádět od díla, které by Bůh chtěl, abyste konali, a dělali jste to, k čemu vás nepovolal, satan se radoval. ... Zanedbávali jste svědectví, která Pán ve své milosti poslal, aby navedl vaše nohy na správnou cestu. Někteří z vás tato varovná slova zcela odmítli. ...

Vnímala jsem, že pokud se před vás mám znovu postavit, musím u sebe mít Boží přítomnost, stejně jako ji měl Mojžíš, když vedl děti Izraele pouští.... Chtěla jsem jim ukázat, že pokud nejsou prodchnuti Duchem svatým, nemohou ve své práci konat nic dobrého. Jejich chlad, jejich vlažnost byla pro Boha urážkou. Musí chodit v Kristově světle, jinak jim satan nasadí klapky na oči a oni budou světlo nazývat tmou a tmu světlem. ...

Světlo musí k lidem přijít prostřednictvím lidí, které Bůh vyvolí a kteří budou předávat varování, aby o Božích záměrech nebo satanových úkladech nikdo nezůstával v nevědomosti. Satan bude své pekelné umění maximálně využívat v samotném jádru díla. Bude se snažit všemi možnými způsoby postavit mezi lid a Boha a bránit světlu, které by Bůh chtěl dát svým dětem. ...

Pán Ježíš se nám na této konferenci přiblížil. Děkuji Bohu za to, že jsem mohla vidět, jak kazatelé na modlitebních setkáních pokořili svá srdce. ... Ale právě ti, kteří vliv těchto setkání nejvíce potřebují, z nějakého důvodu nebyli přítomni. Právě ti, kteří nejvíce potřebují pít z pramene života, kteří by měli stát v našich řadách v popředí, neobdrželi moc, kterou je Bůh chtěl obdarovat. Budoucnost ukáže výsledky toho, že se nepodařilo tato vzácná ranní setkání rozšířit...

Ti, kdo chtějí nyní pomáhat lidem, ... musí mít sami na sobě celou výzbroj Kristovy spravedlnosti, neboť nikdy nemůžeme vést lidi ke zkušenosti, na které nemáme podíl. Ti, kdo nezakusili bohaté Boží požehnání, nebudou mít žádný užitek z požehnání, která obdrželi jiní. Světlo, které Bůh dává svému lidu, může být zlehčováno, odmítáno a zavrhováno. V tom, že se se světlem takto zachází, spočívá pro lidi velké nebezpečí. Bratři, Bůh pro nás pracuje a já cítím hlubokou touhu, abychom ani jeden paprsek světla seslaného nebem nepovažovali za bezvýznamný. Toho, co Bůh sděluje člověku, je třeba si vážit a ctít to. Pokud si nebeského světla nevážíme, bude to k našemu odsouzení; naše situace bude podobná situaci Židů, když odmítli Pána života a slávy. 17 Ellen G. White, Rukopis 18, [1888], "Address in Regard to the Sunday Movement," (Projev v souvislosti s nedělním hnutím), prosinec 1889; v *1888 Materials*, s. 502-512.*

Plány na konsolidaci.

Další záležitost probíraná na konferenci se týkala budoucnosti publikační činnosti a jejím vztahu k církvi. Dne 21. října uzavřel viceprezident sdružení C. Eldridge svou úvodní řeč výzvou: "Důležitost vydavatelské práce si v této době žádá vaši nejvážnější pozornost. Měli byste důkladně prostudovat stávající vztahy mezi nakladatelstvím a denominací a stanovit takové plány, které nejlépe posunou všeobecné dílo kupředu." Po svém vystoupení Eldridge ustanovil jmenovací výbor s E. W. Farnsworthem jako předsedou a výkonný výbor s R. A. Underwoodem jako předsedou; oba muži byli odpůrci Jonese a Waggonera. 18 "Seventh-Day Adventist Publishing Association," *General Conference Daily Bulletin*, 22. října 1889, s. 35, 37.

E. W. FARNSWORTH

R. A. UNDERWOOD

27. října přednesl předseda Generální konference O. A. Olsen projev o "některých důležitých záležitostech, kterým by se měla věnovat velká pozornost". Hovořil o vydavatelské práci a o potřebě nové organizace, která by "propojila různé denominační instituce a zájmy". Ptal se, "proč by naše různé denominační společnosti neměly být řízeny radami, které by volila Generální

konference? Bereme na vědomí, že Generální konference je na zemi nejvyšší autoritou uznávanou Bohem. ...

"Naše vydavatelské zájmy a obchod s knihami jsou pro nás nanejvýš důležité. Neměly by správně spadat pod jednu správnou radu? ... Domníváme se, že by tato konference neměla být ukončena dříve, než bude této záležitosti věnována určitá pozornost." **19** "An Address by President Olsen," *General Conference Daily Bulletin*, 28. října 1889, s. 95-96.

Na Olsenovu radu rychle došlo a 4. listopadu předložil R. A. Underwood usnesení, "že současné úsilí o zajištění konsolidace různých vydavatelských zájmů denominace podporuje". Pozoruhodné je, že "toto usnesení bylo přijato bez diskuse a vydavatelství bylo rozpuštěno." **20** "Seventh-Day Adventist Publishing Association," *General Conference Daily Bulletin*, 5. listopadu 1889, str. 148.

Na setkání následujícího dne předložil R. A. Underwood zprávu "o konsolidaci denominačních zájmů". Zpráva byla schválena ještě téhož dne a zní takto:

1. Aby byly okamžitě podniknuty kroky k založení společnosti, která by převzala veškerou kontrolu nad všemi našimi vydavatelskými zájmy a podřídila tak práci jednomu vedení.

2. Aby úřad tohoto vydavatelství zastávala rada jednadvaceti správců ... s pravomocí vytvořit strukturu volbou prezidenta. ...

5. Aby společníci nakladatelství Review and Herald a nakladatelství Pacific Press zvážili vhodnost a účelnost převedení všech svých zájmů na tuto novou organizaci ... aby se co nejdříve učinily kroky k dosažení tohoto výsledku.

Cílem této nové organizace je:

1. Vlastnit všechna naše denominační nakladatelství a jejich vybavení.

2. Vlastnit, vydávat a řídit prodej všech denominačních knih, traktátů a periodik.

3. Pokud možno zajistit nákupem nebo jiným způsobem tiskařské desky a autorská práva všech denominačních knih, které nyní vycházejí v různých našich nakladatelstvích nebo které mohou být napsány v budoucnu. ...

5. Jmenovat redaktory a vedoucí pracovníky a vykonávat všeobecný dohled nad prací jednotlivých redakcí.

Vzhledem k tomu, že může nějakou dobu trvat, než se podaří dosáhnout tohoto tolik žádoucího výsledku, a abychom se v tomto směru posunuli co nejdále a nejrychleji, doporučujeme, aby sdružení nejprve převzalo kontrolu nad všemi denominačními publikacemi a periodiky, které nyní vycházejí v cizích jazycích ... s cílem převzít úplnou kontrolu nad všemi našimi vydavatelskými zájmy.

Aby nedocházelo ke ztrátě času, váš výbor dále doporučuje, aby Generální konference na svém současném zasedání zvolila stálý výbor jednadvaceti členů, který by se celou touto otázkou zabýval a měl pravomoc jednat. ...

Váš výbor dále doporučuje, aby byla vytvořena podobná organizace za účelem dohledu nad všemi našimi vzdělávacími zájmy a nad vlastnictvím majetku, čímž by se dostaly pod jednu obecnou správu. Rovněž aby byla vytvořena další organizace, která by dohlížela na naše zdravotnické

institute. **21** "General Conference Proceedings: Eighteenth Meeting," *General Conference Daily Bulletin*, 6. listopadu 1889, str. 149.

Ještě téhož dne jmenovací výbor oznámil, že byl zvolen jednadvacetičlenný výbor, který má "naplánovat konsolidaci vydavatelských zájmů". Dan Jones byl zvolen předsedou výboru. V následujících dnech se uskutečnilo šest schůzek, na kterých byly předloženy plány pro dosažení stanovených cílů. **22*** "Meetings of the Committee on Consolidation of Publishing Interests," *General Conference Daily Bulletin*, 22. listopadu 1889, s. 158-159.

V téže době delegáti oficiálně schválili plán rozdělit Severní Ameriku do šesti divizí a pověřit člena Výkonného výboru Generální konference, aby každé z nich věnoval zvláštní pozornost a dohlížel na ně. Konferenční výbor pro plánování také doporučil nahradit jednotlivé organizace – jako například Spolek sobotní školy, Spolek pro zdraví a střídmost, Traktátovou a misijní společnost a Vzdělávací společnost – v každém sdružení tajemníkem, který by daný směr práce podporoval. Tato osoba by byla také členem výboru Generální konference. Po třech dnech diskuzí, kdy se delegáti rozcházel v názoru na smysluplnost takového plánu, požádal Výbor pro plánování o stažení svého doporučení a konference odhlasovala vyškrtnutí celé diskuse ze svých záznamů. **23*** R. W. Schwarz, *Light Bearers to the Remnant* (Boise, Id.: Pacific Press, 1979) str. 271.

I přes neúspěch tohoto usnesení bylo dosaženo pokroku při přijímání jiných usnesení, které na Generální konferenci v roce 1888 neprošly. Lidé, kteří se poselství a posly snažili umlčet, získávali nad církevní organizací větší kontrolu, což mělo vliv na směřování celé církve. Na základě prvních zpráv Ellen Whiteové se na konferenci v roce 1889 pohlíží jako na velký průlom; právem se však ptáme, jakým směrem?

Varování před tím, co nás čeká.

Ellen Whiteová viděla, že v důsledku poselství, které přednesli Jones, Waggoner a ona sama, dochází po celé zemi k velkému oživení. Přesto měla vážný důvod k obavám. Mezi mnoha bratry na vedoucích pozicích stále přetrvával výrazný odpor. Dne 31. října 1889 měla Ellen Whiteová rozhovor s "bratry Nicolou a Morrisonem", který "nebyl příjemný". Stále neviděli svůj skutečný stav ani to, že "jejich duch v Minneapolis nebyl duchem Ježíše Krista". Ospravedlňovali "svůj postup ve všem":

Tento rozhovor mě nijak neuspokojil. Pokud je Boží stádo svěřeno takovým mužům, kéž se Pán slituje nad svým ubohým, chudým lidem, ovcemi své pastviny a osvítí je a zachrání před tím, aby je formoval duch a vliv těchto mužů temné nevíry.

Po jejich odchodu jsem měla pocit, že se v domě konal pohřeb. Srdce jsem měla těžké jako z olova. Jak smrtonosný může být vliv jednotlivce na nitro lidí, kteří hladoví po světle života a nevědí, kam jít pro poznání, které by měly mít! Je před nimi prostřen stůl obtěžkaný nebeskou manou, ale oni z něj nic neokusí. **24** Ellen G. White, Rukopis 22, "Diary," říjen 1889; v *1888 Materials*, str. 468.

Tito muži byli vedoucími pracovníky v díle. Byli to lidé, kteří rozhodovali o tom, jakým směrem se církev bude ubírat. Zároveň to byli muži, kteří se odvraceli od světla seslaného z nebe. Před ukončením konference Ellen Whiteová varovala před hrozícím nebezpečím kvůli plánům, které se urychleně připravují na ovládnutí díla a to pod vedením lidí, kteří jsou vůči poselství seslanému Bohem v opozici:

Generální konferenci: Milí bratři – předložila jsem vám záležitosti, které mi Pán ukázal, a chci toto shromáždění, které se nyní sešlo v Battle Creeku, varovat. Jste v nebezpečí, protože je možné

vytvářet plány, vymýšlet způsoby a postupovat podle návrhů, které neznamenaají úspěch, ale porážku. Neodvažují se nečinně přihlížet, jak tato konference končí a shromáždění se vrací do svých domovů, aniž bych vás vyzvala, abyste pečlivě zvážili každý předložený návrh. Dobře si prohlédněte každý plán, který byl navržen, a své ano a amen neříkejte ukvapeně, jak jsem slyšela z úst některých lidí, jejichž chápání je zastřené a kteří nevědí, jaká je povaha postojů a návrhů, na něž své amen vyslovují. Nenechte se unést návrhy, které se zdají být nevinné, ačkoli jejich cílem je pohroma a ztráta Boží přízně. ...

Ať se lidé nepovyšují a nesnaží se uskutečňovat své nápady bez spolupráce a souhlasu Božího lidu. Váš silný duch, vaše hlasité a pohrdavé projevy nejsou v souladu s Kristem a jeho cestami. ... Bůh viděl, jak činíte nepravost. Než učiníte rozhodné kroky k utváření Božího díla, musíte mít božské pověření. ... On však vašim prudkým duchem opovrhne, je zarmoucen tvrdostí vašeho srdce. ...

Vím, že je pro lidi potřeba vykonat dílo, jinak mnozí nebudou připraveni přijmout světlo anděla seslaného z nebe, aby osvětlil celou zemi svou slávou. Nemyslete si, že jestliže pozdvihujete své nitro k marnosti, mluvíte zvrácené věci a ve skrytu živíte kořeny hořkosti přinesené z konference v Minneapolis, že budete v čase pozdního deště shledání nádobami ke cti, abyste přijali Boží slávu. Boží nelibost dopadne zcela jistě na každého, kdo tyto kořeny rozkoilu podněcuje a přživuje a má ducha tolik odlišného od Ducha Kristova. 25 Ellen G. Whiteová Generální konferenci, Dopis 24, říjen 1889; v 1888 Materials, s. 439-442.

Na konci dopisu Ellen Whiteová předpověděla, jaký bude konečný výsledek, pokud se jim nepodaří dosáhnout jednoty víry. Všude kolem nich, ve světě i v církvi, se naplňovala znamení říkající, že Ježíš touží přijít. Její slova by námi měla zatrást a rozechvět nás, protože žijeme v době o více než 130 let poté, co byly tyto výroky vyřčeny:

*Došlo mezi námi k odklonu od Boha a ještě nebylo vykonáno horlivé dílo pokání a návratu k první lásce, které je nezbytné pro obnovu vztahu k Bohu a obrození srdce. V našich řadách se rozmáhá nevěra vůči Bohu, neboť je módou odklonit se od Krista a dát prostor pochybám. Srdce křičí: "Nechceme, aby nad námi tento muž vládl." Baal, Baal je tou volbou. Náboženství mnohých z nás bude náboženstvím odpadlého Izraele, protože milují svou vlastní cestu a cestu Hospodinovu opouštějí. Právě náboženství, jediné náboženství Bible, které učí odpuštění skrze zásluhy ukřižovaného a vzkříšeného Spasitele, které prosazuje spravedlnost skrze víru v Syna Božího, je zlehčováno, pomlouváno a zesměšňováno. Bylo odsouzeno s tím, že vede k horlivosti a fanatismu. 26**

Zastavte to, dokud ještě není pozdě na nápravu křivd, neboť jste zhřešili proti Bohu. ... Jaká budoucnost nás čeká, jestliže se nám nepodaří dosáhnout jednoty víry?

Tento dlouhý spor, který Satan svým působením udržuje při životě, skončí, až budeme sjednoceni v jednotě, za kterou se Kristus modlil. Potom již nebudou žádní lidé, kteří by vytvářeli plány podle řádu světa, protože nemají duchovní zrak k rozeznání duchovních věcí. ...

Nesklánějme se již před modlou lidských názorů, už nebud' me otroky žádné hanebné žádostivosti, už nepřinášejme Hospodinu poskvřněnou oběť, hříchem poskvřněné nitro, které představují oběti Moábců a Amorejců.

Ať místo nevíry a vzpoury přijde pokání. Nebo bude tento stav neústupnosti a zaslepenosti trvat tak dlouho, až nám stejně jako městům, která odmítala Kristem nabízenou milost ve dnech jeho služby, Ježíš řekne: 'Běda ti, Chorazin! Běda tobě, Betsaido! ... 27 Ellen G. Whiteová Generální konferenci, Dopis 24, říjen 1889; v 1888 Materials, s. 444-445.*

Ellen Whiteová si uvědomovala, co se v ústředí církve děje, a varovala, že pokud se nic nezmění, nastane uctívání Baala. Byl by to přímý důsledek odmítnutí samotného poselství, které Bůh poslal z nebe – důsledek toho, že světlo nazýváme tmou a tmu světlem. Ellen Whiteová věděla, že uctívání Baala zahrnuje mnohem více než jen klanění se vyřezávaným modlám. Velké množství lidí nemá co se týče "uctívání žádný opěrný bod", má "nesprávnou představu o Bohu a Jeho vlastnostech a slouží falešnému bohu stejně opravdově jako uctívači Baala". **28** Ellen G. White, "The Spirit and Power of Elias," (Duch a síla Eliáše), *Review and Herald*, 6. listopadu 1913; v *Prophets and Kings* (Proroci a králové), str. 177.

Poselství, které Jones a Waggoner předkládali, bylo poselstvím naprosté závislosti na Kristově spravedlnosti. Uctívání Baala bylo "potáčením se mezi závislostí na Kristově spravedlnosti a závislostí na vlastní spravedlnosti". **29** Ellen G. White, "Living Channels of Light," (Živí nositelé světla), *Review and Herald*, 27. května 1890; v *1888 Materials*, str. 673.

Uctívání Baala tedy bylo uctíváním sebe sama. Bylo výsledkem toho, že si člověk udělal modlu ze svých názorů. Ellen Whiteová varovala, že uctívání Baala bude důsledkem toho, že budou vypracovány plány pro fungování církevní organizace, které budou podle světského a nikoliv podle Božího řádu: "Lidé, kteří jsou nyní v úřadu, se vydají právě tímto směrem". **30** Ellen G. White, Rukopis 40, 1890, "Vision at Salamanca," (Vidění ze Salamanky), březen 1891; v *1888 Materials*, str. 944.

O plánech, které byly představeny na Generální konferenci v roce 1889, mohla Ellen Whiteová v následujících měsících mnoho mluvit. Spíše než k průlomů směrem k dobrému vedly k vytvoření konfederace, která se postavila mezi lid a poselství seslané z nebe. Mohla by říci: "Muži na odpovědných místech Ježíše zklamali. Vzácná požehnání odmítli. ... Poznání, které měli od Boha přijmout, aby mohli být světlem a požehnáním pro druhé, přijmout odmítli, a tak se stali nositeli temnoty. Duch Boží je zarmoucen." **31** Ellen G. White, Rukopis 13, "Standing by the Landmarks," (Stojíme si za hlavními body), b. d. 1889, v *1888 Materials*, str. 519.

O několik měsíců později Ellen Whiteová řekla, že na Generální konferenci v roce 1889 pro nás Bůh "měl požehnání", naneštěstí však "nedošlo k jeho přijetí". **32*** Ellen G. White, Rukopis 2, "Sermon," 16. března 1890; v *1888 Materials*, str. 640.

Vzdělávací institut.

Na konferenci v roce 1889 byly vytvořeny plány na uspořádání biblického kurzu pro kazatele, který se konal v Battle Creeku od 6. listopadu do 25. března 1890. Tento dvacetitýdenní biblický kurz, který měl být zcela oddělený od školy, vznikl ze Vzdělávacího institutu konajícím se od 17. ledna do 28. března 1889, jehož hlavním instruktorem byl A. T. Jones. Nový program se snažil vyhnout "dlouhým kurzům", o nichž Ellen Whiteová prohlásila, že nejsou nutné, když jsou pracovníci naléhavě zapotřebí v terénu. W. W. Prescott byl zvolen ředitelem a dostal za úkol vypracovat osnovy intenzivního kurzu, v němž měli být on, Uriáš Smith, A. T. Jones a E. J. Waggoner hlavními instruktory.

Prescott oznámil, že tento dvacetitýdenní intenzivní program odpovídá dvouletému programu se "čtyřmi studijními" kurzy v každém roce. Výuka měla mimo jiné zahrnovat: starověké dějiny, biblické nauky, občanskou správu, řečtinu nebo hebrejštinu, církevní správu, logiku, důkazy křesťanství a církevní dějiny. **33** W. W. Prescott, "Announcement for 1889-90 Bible School for Ministers", str. 8.

Společně se školou pro kazatele probíhala rovněž výuka pro laiky, přičemž některá ranní setkání byla sloučená. Program se rozrostl na 157 studentů denního studia, účast na sloučených setkáních však přesahovala počet 300 osob. **34** “Bible School For Ministers,” *General Conference Daily Bulletin*, 18. října 1889, str. 6.

Když Ellen Whiteová v roce 1888 odjížděla z Kalifornie na Generální konferenci v Minneapolis, rozhodně neplánovala zůstat tak dlouho mimo domov. V době probíhajícího Vzdělávacího institutu však byla stále ještě v Battle Creeku. Přestože podle rozvrhu neměla vyučovat žádné kurzy, zejména poslední dva měsíce se do výuky v rámci Vzdělávacího institutu aktivně zapojila. Velmi ji zaměstnávalo také cestování po sdruženích a shromážděních v okolních sborech. Kromě toho připravovala k vydávání knihy, včetně *Testimony* (Svědectví) č. 33 týkajícího se z velké části minneapoliské epizody a 5. svazku *Testimonies for the Church* (Svědectví pro církev), který se skládal ze *Testimony* (Svědectví) č. 31 až 33. Poté začala pracovat na rozšíření 1. svazku *Spirit of Prophecy* (Duch prorocství), ze kterého pak vznikla kniha *Patriarchs and Prophets* (Patriarchové a proroci). Také začala pracovat na knize *Life of Christ* (Život Krista), která nakonec vyšla v roce 1898 pod názvem *The Desire of Ages* (Touha věků).

Zatím co Ellen Whiteovou rozhodně zaměstnávala její vlastní práce, nejnáročnějším úkolem byl neustálý boj s lidmi ve vedoucích pozicích. Tento boj měl brzy dosáhnout ještě větších rozměrů, a sice když Waggoner začal na Vzdělávacím institutu přednášet na téma Kristovy přirozenosti a na téma dvou smluv. Nastalo další období krize.

KAPITOLA 10. POZNÁMKY NA ZÁVĚR.

1. F. H. Westphal L. E. Froomovi, 28. dubna 1930; v *Movement of Destiny*, str. 262.
2. Ellen G. White, Rukopis 22, "Diary" (Deník), říjen 1889; v *1888 Materials*, s. 453, 454, 461.
3. *Tamtéž*, str. 461.
4. *Tamtéž*, str. 463.
5. *Tamtéž*, str. 465.
6. Ellen G. White, Rukopis 10, "The Excellence of Christ" (Kristova znamenitost), říjen 1889; v *1888 Materials*, s. 447-448. Ellen Whiteová píše o zde zmíněných událostech také ve svém deníku z 29. října 1889 (*1888 Materials*, str. 465).
7. Ellen G. Whiteová Mary Whiteové, Dopis 76, 29. října 1889; v *1888 Materials*, str. 450. Někteří se citováním Rukopisu 10 Ellen Whiteové z roku 1889 a jejího Dopisu 76 Mary Whiteové pokoušejí dokázat, že oživení v roce 1889 opozici vůči nejvzácnějšímu poselství předávanému prostřednictvím starších Waggonera a Jonese z větší části ukončilo. A. V. Olsen uvádí: "Duch sváru, který charakterizoval zasedání v Minneapolis, na shromážděních v Battle Creeku v roce 1889 chyběl. Na všech shromážděních převládal duch harmonie. ... Období mezi ... lety 1888 a 1889 ... přineslo 'pokojné ovoce spravedlnosti'" (*From Crisis to Victory*, s. 62-63). Viz také: George R. Knight, *From 1888 to Apostasy*, str. 66; *A User-Friendly Guide to the 1888 Message*, str. 120. Nebyly však zmíněny ostatní výroky Ellen Whiteové týkající se tohoto shromáždění, kterým se budeme věnovat v druhé části této kapitoly.
8. Ellen G. White, Rukopis 18, [1888], "Address in Regard to the Sunday Movement" (Projev v souvislosti s nedělním hnutím), prosinec 1889; v *1888 Materials*, str. 512. První strana tohoto

rukopisu chybí. Přidělené datum je prosinec 1889, ačkoli byl zařazen do katalogu s označením MS 18, 1888. Z vyjádření Ellen Whiteové v rukopise se zdá, že se jedná o proslov k bratřím na Generální konferenci 1889 někdy koncem října nebo začátkem listopadu.

9. Uriah Smith, "History and Future Work of Seventh-day Adventists" (Historie a budoucí dílo adventistů sedmého dne), *General Conference Daily Bulletin*, 29. října 1889, str. 104. Viz také kapitola 9, poznámka 26.

10. Viz: Eric Syme, *A History of SDA Church-State Relations*, s. 34-35; A. W. Spalding, *Origin and History of the Seventh-day Adventists*, vol. 2 (Washington, D.C.: Review and Herald, 1962), str. 254. Výbor Generální konference stanovil tyto zásady: "Věříme v podporu občanské vlády a podřízení se její autoritě. Popíráme právo jakékoli občanské vlády vydávat zákony týkající se náboženských otázek. Věříme, že každý člověk má právo a mělo by být jeho výsadou uctívat podle hlasu vlastního svědomí. Věříme také, že je naší povinností použít všechny zákonné a ctihodné prostředky pro zabránění vydávání náboženské legislativy ze strany občanské vlády; abychom se my i naši spoluobčané mohli těšit z neocenitelných požehnání občanské i náboženské svobody" (*SDA Bible Commentary*, sv. 10, str. 1198).

11. Viz: W. A. Blakely, *American State Papers Bearing on Sunday Legislation* (1911), str. 366. Jonesova kázání o náboženské svobodě z Generální konference v roce 1888 byla nakonec po určitých úpravách vydána v roce 1889 pod názvem: *Civil Government and Religion, or Christianity and the American Constitution* (Občanská vláda a náboženství aneb křesťanství a americká ústava). Jeho svědectví před senátním výborem byla publikována pod názvy; *The National Sunday Law* (Národní nedělní zákon) a *Religion and the Public Schools* (Náboženství a veřejné školy); obě znovu vydána nakladatelstvím LMN Pub. Int. Senátor Blair později charakterizoval Jonese jako "muže, na kterého budu vždy vzpomínat s úctou vzhledem k jeho velkému schopnostem a zjevné upřímnosti, s jakou své názory výboru přednesl" (*From 1888 to Apostasy*, str. 76).

12. "Petitions to Congress, Etc." (Petice kongresu, apod.), *General Conference Daily Bulletin*, 18. října 1889, str. 7; A. T. Jones, "Circulate the Petitions," (Rozšiřování petic), *Review and Herald*, 19. března 1889, str. 184.

13. "National Religious Liberty Association" (Národní sdružení pro náboženskou svobodu), *General Conference Daily Bulletin*, 5. listopadu 1889, str. 148.

14. Ellen G. White, Rukopis 6, "Issues at the General Conference of 1889," (Záležitosti na Generální konferenci v roce 1889), 4. listopadu 1889; v *1888 Materials*, str. 471.

15. George Knight se Jonesovi vysmívá za to, že na Generální konferenci v roce 1893 zaujal podobný postoj, a nazývá ho "Jonesovou rigidní nepružností". Knight naznačuje, že Jones povzbuzoval lidi k porušování nedělního zákona natolik, že by na sebe přivolali trest smrti. Knight to uvádí jako jedno ze sedmi "různých učení, která nejsou v souladu" s názledy Ellen Whiteové, a naznačuje, že Ellen Whiteová "se proti jeho rozhodnému postoji energicky ohradila" (*From 1888 to Apostasy*, str. 83; *A User-Friendly Guide to the 1888 Message*, s. 74-75).

Celé Jonesovo prohlášení na konferenci v roce 1893 zní: "Člověk, který dělá kompromisy se zákony o neděli do té míry, že přestane pracovat a ctí neděli, protože to říká zákon, a přitom si stále myslí, že zachovává sobotu, postavil satana nad Krista" ("The Third Angel's Message-No. 6", *General Conference Daily Bulletin*, 2.-4. února 1893, str. 125).

Jonesův výrok o trestu smrti (na který se Knight odvolává), vycházel z textu ve **Zjevení 13,15** - "aby byli zabiti všichni, kteří se nepokloní obrazu šelmy" - Jones přitom pouze naznačoval, že "trest

smrti je obsažen v každém nedělním zákonu", i když to tam "v první chvíli není výslovně napsáno" (*Tamtéž*, str. 126).

Radu Ellen Whiteové z roku 1895 adresovanou A. T. Jonesovi (na kterou se Knight odvolává), je třeba rovněž posuzovat v náležitém kontextu. Dne 20. listopadu 1895 se v Armadale v Austrálii konalo setkání s Ellen Whiteovou a několika předními bratry, "aby zvážili některé otázky vyplývající z diskusí našich bratří ohledně náboženské svobody. Postoj, který nedávno zaujali někteří naši bratři, ukázal, že je třeba důkladněji pochopit zásady, jimiž se naše dílo řídí". Ellen Whiteová rychle vyjádřila své hlavní obavy: "Moje mysl byla velmi znepokojena postoji, které jsou ochotni někteří naši bratři zaujmout v souvislosti s prací vykonávanou mezi lidmi odlišné barvy pleti v jižních státech. Ráda bych lidem pracujícím na jihu předložila jednu věc. Mezi lidmi odlišné barvy pleti budou muset pracovat podle jiných zásad, než podle jakých se postupuje na Severu." Kvůli předsudkům mezi "bílymi lidmi" neměli "vybízet lidi odlišné barvy pleti, aby v neděli pracovali". Ellen Whiteová prohlásila, že "v současnosti není dodržování neděle zkouškou" a že nejprve "musí být pravda lidem plněji předložena jako svědectví". Její moudrá rada zněla, že "když usilujeme o představení pravdy lidem, musíme se co nejvíce přizpůsobit oblasti a okolnostem, ve kterých se tito lidé, pro které pracujeme, nacházejí ...". Ti, kdo pracují mezi lidmi odlišné barvy pleti, nebudou moci hlásat pravdu tak odvážně a otevřeně, jak by to mohli dělat na jiných místech." Když se však s bratry v Armadale podělila o své inspirované rady, uvedla také vysvětlující stanoviska, která jsou v souladu s jejími radami, jež dala na Generální konferenci v roce 1889: "Co jsem o tom řekla, by nemělo být chápáno tak, že se to týká jednání starých světitelů soboty, kteří pravdě rozumí. Ti musí postupovat tak, jak je Pán povede" ("Interview re Work Among The Colored People", Rukopis 22a, 20. listopadu 1895; v *Spalding and Magan Collection* (1985), s. 19-21).

Den po setkání s bratry poslala Ellen Whiteová dopis A. T. Jonesovi, v němž se vyjádřila ke stejnému tématu: "Drahý bratře: Včera byly čteny výňatky z tebou psaných dopisů, které se týkaly našich bratří v jižní oblasti. Toto téma je velmi choulostivé a já bych k němu nemusela nic říkat, kdybych necítila, že se tím opovažuji zatajit světlo, které mi bylo dáno." Radila Jonesovi, aby "nikdy nepodporoval ducha vzdoru a odporu, i kdyby měli nohy svázané řetězy... Naše zásady zní: Nedělejte hlavní téma z těch sporných prvků naší víry, které se jednoznačně staví proti zvykům a praktikám lidí, dokud jim Pán nedá spravedlivou příležitost poznat, že věříme v Krista a v jeho preexistenci." Připomněla Jonesovi, že "naším úkolem je studovat, jak ze všech našich projevů vyřadit vše, co zavání odplatou a vzdorem a poštváním proti církvím a jednotlivcům, protože to není Kristův způsob a metoda. Ježíš nevyslovoval jízlivé výtky proti lidem, kteří neznali pravdu, ale proti těm, které Bůh učinil strážci posvátných povinností, proti lidem vyvoleným a obdařeným všemi světskými i duchovními výhodami, kteří přesto nepřinášejí žádné ovoce." Napomínala Jonese, aby "nedovolil dělat nic, co by zvětšovalo předsudky, ale naopak vše možné pro úbytek předsudků tím, že se uprostřed mravní temnoty vpustí světlo, jasné paprsky Slunce spravedlnosti". Na závěr Ellen Whiteová vyjádřila ještě jednu motivaci, proč mu napsala: "Drahý bratře, jsem tvůj přítel a ráda bych s tebou byla v dokonalém souladu. **Nechci, aby lidé, kteří zavřeli dveře svých srdcí před světlem, měli jakoukoliv příležitost cítit, že mají pravdu, když kritizují tebe a bratra [E. J.] Waggonera a bratra [W. W.] Prescottta.** Velmi si přeji, abyste na každém svém kroku projevovali moudrost podobnou té Kristově." (Dopis 35, 21. listopadu 1895, zvýraznění přidáno; nachází se v "A Study of Principles-No. 6", *Review and Herald*, 13. dubna 1911, s. 5-6; a *Manuscript Releases*, sv. 11, str. 33). Na rozdíl od Ellen Whiteové se zdá, že někteří v dnešní době hledají každou možnou příležitost, jak Jonese i Waggonera kritizovat, a v případě potřeby kvůli tomu přepisují i dějiny.

16. Ellen G. White, Rukopis 6, 4. listopadu 1889; v *1888 Materials*, s. 485-486, 480, 493.

17. Ellen G. White, Rukopis 18, [1888], "Address in Regard to the Sunday Movement," (Projev v souvislosti s nedělním hnutím), prosinec 1889; v *1888 Materials*, s. 502-512.
18. "Seventh-Day Adventist Publishing Association," *General Conference Daily Bulletin*, 22. října 1889, s. 35, 37.
19. "An Address by President Olsen," *General Conference Daily Bulletin*, 28. října 1889, s. 95-96.
20. "Seventh-Day Adventist Publishing Association," *General Conference Daily Bulletin*, 22. října 1889, str. 148.
21. "General Conference Proceedings: Eighteenth Meeting," *General Conference Daily Bulletin*, 6. listopadu 1889, str. 149.
22. "Meetings of the Committee on Consolidation of Publishing Interests," (Schůze výboru pro konsolidaci vydavatelských zájmů), *General Conference Daily Bulletin*, 22. listopadu 1889, s. 158-159. V původní zprávě byli jako zvolení členové výboru uvedeni S. N. Haskell, W. W. Prescott a J. H. Kellogg. Jejich jména byla později bez udání důvodu odstraněna. Z jednadvaceti členů, kteří byli nakonec zvoleni, se mnozí stavěli proti Jonesovi a Waggonerovi velmi otevřeně: Uriah Smith, A. R. Henry, C. Eldridge, R. A. Underwood, E. W. Farnsworth, D. T. Jones, R. M. Kilgore, J. H. Morrison a F. E. Belden. Ostatní členové výboru byli pravděpodobně také proti Jonesovi a Waggonerovi, i když to možná nevyjadřovali tak otevřeně.
23. R. W. Schwarz, *Light Bearers to the Remnant* (Boise, Id.: Pacific Press, 1979) str. 271. Členy výboru Generální konference zvolenými nad šesti okrsky byli: A. T. Robinson, R. M. Kilgore, O. A. Olsen, E. W. Farnsworth, E. H. Gates a R. A. Underwood ("General Conference Proceedings", *General Conference Daily Bulletin*, 6. listopadu 1889, str. 155).
24. Ellen G. White, Rukopis 22, "Diary", říjen 1889; v *1888 Materials*, str. 468.
25. Ellen G. Whiteová Generální konferenci, Dopis 24, říjen 1889; v *1888 Materials*, s. 439-442.
26. O rok později, poté co měla Ellen Whiteová vidění v Salamance, napsala, že uctívání Baala bude náboženstvím "smutného počtu lidí mezi námi". Dodala, že "fanatismus a ateismus" jsou důsledkem "podezíravosti a závisti", které se proti poselství vytvořily: "Pravé náboženství, jediné náboženství Bible, které učí odpuštění pouze skrze zásluhu ukřižovaného a vzkříšeného Spasitele, které prosazuje spravedlnost skrze víru v Syna Božího, je zlehčováno, pomlouváno, zesměšňováno a **odmítáno**." (*1888 Materials*, s. 948, 955, zvýraznění přidáno).
27. Ellen G. Whiteová Generální konferenci, Dopis 24, říjen 1889; v *1888 Materials*, s. 444-445. "Baal" znamená jednoduše "pán". Uctívání Baala je tedy uctívání falešné představy o Kristu. Ve 2. a 3. kapitole knihy proroka Jeremiáše se o Izraeli mluví jako o ženě, která "[chodila za Baalem](#)", a přesto říká: "[Nezhřešila jsem](#)" (Jeremiáš 2,23.35). V důsledku toho Bůh říká: "[Přestože přehánky byly zadrženy a jarní déšť nepřišel, měla jsi drzé čelo prostitutky, odmítla ses stydět.](#)" (3,3). Stejně hodnocení podává i Pravý svědek, který říká, že Jeho lid nepoznává hanbu své nahoty (Zjevení 3,17). Stejně jako Eliáš stál na hoře Karmel proti Baalovým prorokům pouhých 100 let po Šalomounově vládě a vedl lid k rozhodnutí, stejně tak zde stojíme i my dnes, více než 130 let poté, co Pán navštívil svou církev s nejcennějším poselstvím. Malachiáš nám říká, že před druhým příchodem přijde "prorok Eliáš" a obrátí srdce dětí k jejich otcům (což by mohlo znamenat i to, že se děti ohlédnou zpět za dějinami svých otců). Ellen Whiteová zdůrazňuje, že "Eliášovo poselství" je poselství, které začalo v roce 1888 (*Review and Herald*, 18. února 1890). Až Kristova nevěsta konečně docení, jaký je a co udělal, zvítězí stejně jako On – Jeho vírou. Už Mu nebude říkat

"Mistře" nebo "Baale" nebude Mu sloužit ze strachu nebo pouze formálně – ale bude Mu říkat "můj Muži" – a bude Mu sloužit ze srdce plného lásky a uznání (Ozeáš 2,16). Pak se bude říkat: "[jeho žena se připravila](#)" (Zjevení 19,7).

28. Ellen G. White, "The Spirit and Power of Elias" (Duch a síla Eliáše), *Review and Herald*, 6. listopadu 1913; v *Prophets and Kings*, str. 177.

29. Ellen G. White, "Living Channels of Light" (Živí nositelé světla), *Review and Herald*, 27. května 1890; v *1888 Materials*, str. 673.

30. Ellen G. White, Rukopis 40, 1890, "Vision at Salamanca," (Vidění ze Salamanky), březen 1891; v *1888 Materials*, str. 944.

31. Ellen G. White, Rukopis 13, "Standing by the Landmarks," (Stojíme si za hlavními body), b. d. 1889, v *1888 Materials*, str. 519.

32. Ellen G. White, Rukopis 2, "Sermon" (Kázání), 16. března 1890; v *1888 Materials*, str. 640. Další informace k tématu konsolidace viz: "Confederation and Consolidation: Seventh-day Adventist History and the Counsels of the Spirit of Prophecy" (Konfederace a konsolidace: Dějiny adventistů sedmého dne a rady Ducha proroctví), Ellen G. White Estate, Shelf Document, 1968. Tuto brožuru znovu vytisklo nakladatelství Pacific Press Pub. Assn. v roce 1983, těsně před rozhodnutím o jeho budoucnosti. Někteří si přáli, aby byly jeho nakladatelské aktivity sloučeny s Review and Herald Publishing Association. Díky Bohu bylo rozhodnuto, že nakladatelství zůstanou oddělená.

33. W. W. Prescott, "Announcement for 1889-90 Bible School for Ministers" (Oznámení Biblické školy pro kazatele pro ročník 1889-90), str. 8; v Gilbert M. Valentine, *William Warren Prescott: Seventh-day Adventist Educator*, 1982 Dissertation (Ann Arbor, MI: UMI, 1997), str. 125.

34. "Bible School For Ministers" (Biblická škola pro kazatele), *General Conference Daily Bulletin*, 18. října 1889, str. 6; Gilbert M. Valentine, *The Shaping of Adventism: The Case of W. W. Prescott* (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 1992) str. 50; D. T. Jones, "The Work in Battle Creek", *Review and Herald*, 1. dubna 1890, str. 205; A. V. Olson, *From Crisis to Victory*, s. 66-70.